

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์สาเหตุของความต้องการจำเป็นด้านการวัดและประเมิน
ผลการเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ด้วยเทคนิควิเคราะห์แบบฟอลท์ทรี

ชื่อผู้เขียน นางสาวนลิน ศรีภูวนนท์

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร. บุญส่ง นิลแก้ว	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ ภูวิภาดาพรรณ	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. สุธรรม์ จันทน์หอม	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจ จัดเรียงลำดับความสำคัญและวิเคราะห์สาเหตุ
ของความต้องการจำเป็นด้านการวัดและประเมินผลการเรียนระดับประถมศึกษา ตามหลักสูตร
ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ
วังเหนือ จังหวัดลำปาง ด้วยเทคนิควิเคราะห์แบบฟอลท์ทรี แหล่งข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ
ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 35 คน และครูผู้สอนระดับประถมศึกษา จำนวน 211 คน สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาอำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ปีการศึกษา 2540 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบ
ด้วย แบบสอบถามเพื่อสำรวจความต้องการจำเป็น จำนวน 2 ฉบับ สำหรับผู้บริหารโรงเรียน 1 ฉบับ
และสำหรับครูผู้สอน 1 ฉบับ และแบบเปรียบเทียบน้ำหนักความสำคัญรายคู่ของความต้องการจำเป็น
วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า
ทดสอบที่ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการสำรวจความต้องการจำเป็น พบว่า มีความต้องการจำเป็นทั้ง 32 ประเด็น โดย
จำแนกเป็นความต้องการจำเป็นระดับปานกลาง จำนวน 10 ประเด็น ความต้องการจำเป็นระดับน้อย
จำนวน 21 ประเด็น และความต้องการจำเป็นระดับน้อยที่สุด จำนวน 1 ประเด็น

2. ผลการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น 10 ประเด็น และผลการวิเคราะห์สาเหตุ ด้วยเทคนิควิเคราะห์แบบฟอลท์ทรี มีดังนี้

2.1 ครูไม่ได้วางแผนการประเมินผลการเรียนโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินอย่างเต็มที่ มีสาเหตุหลักมาจาก โรงเรียนไม่กำหนดเป็นแผนปฏิบัติการ ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผลโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วม นโยบายระดับสูงไม่แน่นอน และนักเรียนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผล โดยมีสาเหตุเบื้องต้นที่มีความน่าจะเป็นสูงสุดมาจาก การขาดงบประมาณ

2.2 ครูทำการวัดและประเมินผลการเรียนโดยไม่เน้นกระบวนการ มีสาเหตุหลักมาจาก ครูวางแผนการวัดและประเมินผลการเรียนโดยไม่เน้นกระบวนการ โรงเรียนขาดวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือวัดประเมินผลการเรียน และผู้บริหารไม่นิเทศติดตามผล โดยมีสาเหตุเบื้องต้นที่มีความน่าจะเป็นสูงสุดมาจากการขาดงบประมาณ

2.3 ครูใช้เครื่องมือและวิธีการวัดที่ไม่หลากหลาย ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ มีสาเหตุหลักมาจาก ขาดวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้วัด ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ครูขาดการวางแผนการวัดและประเมินผล และครูขาดทักษะการใช้เครื่องมือและวิธีการวัด โดยมีสาเหตุเบื้องต้นที่มีความน่าจะเป็นสูงสุดมาจาก การขาดงบประมาณ

2.4 ครูไม่ได้รับการอบรม/ประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียน มีสาเหตุหลักมาจาก งบประมาณได้รับการจัดสรรน้อย ครูขาดความสนใจ และหน่วยงานต้นสังกัดไม่จัดอบรม/ประชุมปฏิบัติการ โดยมีสาเหตุเบื้องต้นที่มีความน่าจะเป็นสูงสุดมาจาก ผู้บริหารระดับสูงไม่เห็นความสำคัญในการจัดอบรม

2.5 โรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลการเรียนไม่เพียงพอ มีสาเหตุหลักมาจาก โรงเรียนไม่จัดซื้อจัดหาวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ ครูขาดทักษะการใช้เครื่องมือและเครื่องมือขาดคุณภาพ โดยมีสาเหตุเบื้องต้นที่มีความน่าจะเป็นสูงสุดมาจาก การขาดงบประมาณ

2.6 โรงเรียน/กลุ่มโรงเรียนไม่มีการวิเคราะห์ข้อสอบ มีสาเหตุหลักมาจาก ครูผู้สอนละเลยการวิเคราะห์ข้อสอบ ผู้บริหารไม่สนับสนุน ขาดงบประมาณ และศึกษานิเทศก์ไม่เน้นการวิเคราะห์ข้อสอบ โดยมีสาเหตุเบื้องต้นที่มีความน่าจะเป็นสูงสุดมาจาก ครูและผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของการวิเคราะห์ข้อสอบ

2.7 ครูไม่ได้สร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร มีสาเหตุหลักมาจาก ครูไม่เห็นความสำคัญของการวิเคราะห์หลักสูตร ครูมีภาระงานมาก ครูขาดความใฝ่รู้ ผู้บริหารขาดการนิเทศติดตามผล และครูขาดความรับผิดชอบ โดยมีสาเหตุเบื้องต้นที่มีความน่าจะเป็นสูงสุดมาจากรูไม่เห็นความสำคัญของการวิเคราะห์หลักสูตร

2.8 โรงเรียนได้รับการประเมินผลการเรียนเพื่อตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา จากหน่วยงานต้นสังกัดน้อย มีสาเหตุหลักมาจาก หน่วยงานต้นสังกัดทำการประเมินโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างเพียงบางโรงเรียนเท่านั้น โดยมีสาเหตุเบื้องต้นที่มีความน่าจะเป็นสูงสุดมาจากการขาดงบประมาณ

2.9 ครูได้รับทราบรายละเอียดเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนที่มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขจากหน่วยงานต้นสังกัดน้อย มีสาเหตุหลักมาจาก ครูไม่สนใจ ขาดการนิเทศติดตามผล ข้าราชการล่าช้า และขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี โดยมีสาเหตุเบื้องต้นที่มีความน่าจะเป็นสูงสุดมาจากรูและผู้นิเทศไม่เห็นความสำคัญของการวัดและประเมินผลการเรียนที่มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไข

2.10 ผู้ปกครองนักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนน้อย มีสาเหตุหลักมาจาก โรงเรียนขาดการประชาสัมพันธ์ ผู้ปกครองนักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียน และความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนมีน้อย โดยมีสาเหตุเบื้องต้นที่มีความน่าจะเป็นสูงสุดมาจากรูขาดงบประมาณ

Thesis Title	Causal Analysis of the Needs in Measurement and Evaluation Using the Fault Tree Technique at the Elementary Education Level under the Office of Wang Nua District Primary Education, Lampang Province	
Author	Miss Nalin Srithuwanon	
M.Ed.	Educational Measurement and Evaluation	
Examining Committee	Assoc. Prof. Dr. Boonsong Nilkaew	Chairman
	Assoc. Prof. Dr. Somsak Phuvipadawat	Member
	Assoc. Prof. Dr. Suthan Janhom	Member

Abstract

The purpose of this research were to identify, to prioritize and to analyze causes of the needs in measurement and evaluation by using the Fault Tree Technique, at the elementary education level under the Office of Wang Nua District Primary Education, Lampang Province. The data were collected from 211 teachers and 35 administrators at the elementary education level under the Office of Wang Nua District Primary Education, Lampang Province. The instruments used to collect the data were questionnaires and Paired Weighting Form. The data were analyzed in terms of average, standard deviation and t - test under the SPSS/PC⁺.

The research findings were as follows:

1. There were thirty-two need items in educational measurement and evaluation, ten at the moderate level, twenty-one at the less level, and one at the least level.

2. The priority of ten needs and the causal analysis of them, using Fault Tree Technique, were shown:

2.1 The teachers did not plan for the students to participate in evaluation, because 1) the schools did not give assignment, 2) the teachers and students were lacked of knowledge and understanding of evaluation, and 3) the school policies were uncertain.

2.2 The teachers did not emphasize the process of measurement and evaluation, because 1) they did not plan to stress the process, 2) they were lacked of measuring and evaluating instruments, and 3) the administrators did not supervise and monitor the whole process.

2.3 The teachers did not used sufficient instruments and methods of evaluation, and they were inconsistent to the objectives, because 1) they were lacked of knowledge, 2) they had no planning, 3) they were lacked of skills in using instruments, and 4) they were lacked of instruments for evaluation.

2.4 The teachers did not attend any courses and workshops in measuring and evaluating instrument production, because 1) the higher administrative office provided inadequate budgets 2) they did not provide workshops about producing instruments and 3) the teachers were not interested in training and workshops.

2.5 The schools had no enough materials and instruments for measurement and evaluation, because 1) they did not purchase them, 2) the teachers were lacked of skills in using instruments, and 3) the instruments had low qualities.

2.6 The schools/school-clusters did not analyze test items, because 1) the teachers had no mindful, 2) the administrators did not encourage teachers to analyze test items, 3) lacked of budgets, and 4) the supervisors did not emphasis the test item analysis.

2.7 The teachers did not produce curriculum analysis tables, because 1) they did not appreciate curriculum analysis, 2) they were overburdened, 3) they were lacked of attention and responsibilities, and 4) the administrators had no supervision and monitoring.

2.8 The schools were less evaluated for instructional standard from the administrative office, because only a few schools were selected for evaluation.

2.9 The teachers had little information of innovative measurement and evaluation, because 1) they were not interested in it, 2) they were lacked of monitoring and promotion, and 3) the transmission of such information was often delayed.

2.10 The parents had little understanding about measurement and evaluation, because 1) the schools were lacked of promotion, 2) the parents did not participate in evaluation, and 3) there was scant relationship between the schools and the communities.

Furthermore, the possible primary causes of the needs derived from the short of budgets and from the fact that both the teachers and administrators had not appreciated measurement and evaluation.